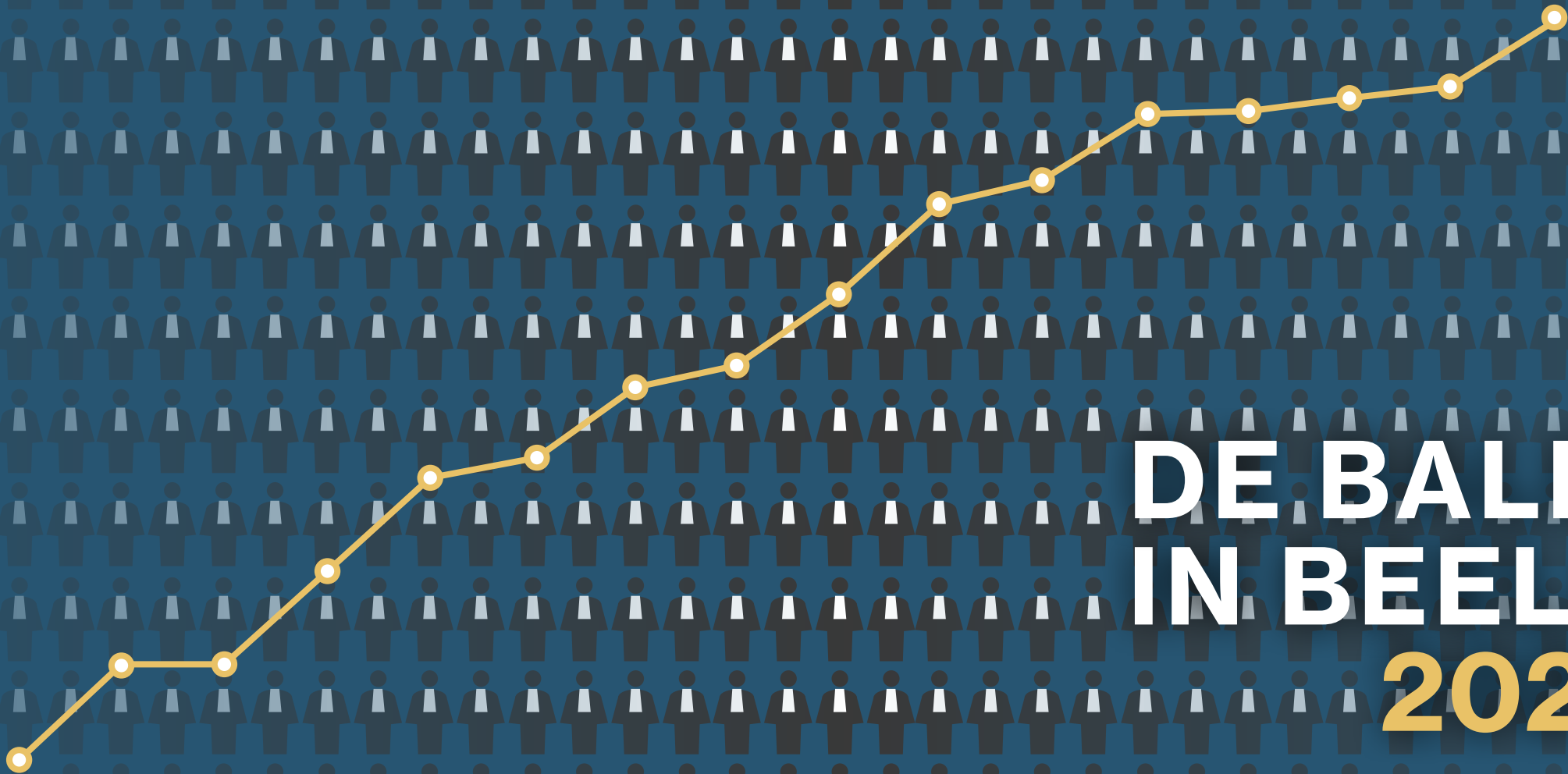

DE BALIE
IN BEELD
2025

Terwijl de balie in september 2024 even de 19.000 advocaten aantikte, telde ons land op 1 januari 2025 op de kop af 18.723 advocaten.

Is dat veel? Dat hangt ervan af hoe je ernaar kijkt.

Om een beeld te schetsen: als iedere advocaat zijn armen zou spreiden en elkaar een hand zou geven, ontstaat er een menselijke slinger van ongeveer **22** kilometer lang. Dat is hemelsbreed – over het IJsselmeer – van Enkhuizen in Noord-Holland naar Urk in Flevoland. Of, als alle advocaten – theoretisch – op elkaar zouden gaan staan, bijna **33** kilometer hoog. Dat is **178** keer de Euromast... Ziet u het voor zich?

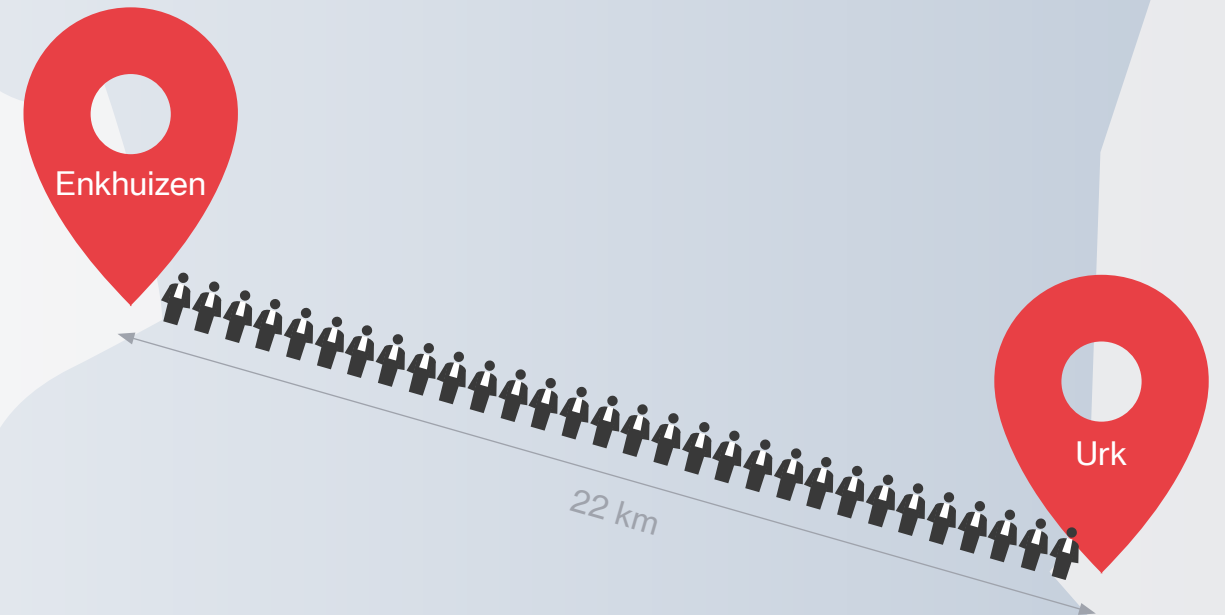
Terug naar de feiten: het afgelopen jaar zijn er **210** advocaten bijgekomen, een lichte groei van ruim **1%**. Afgerond komt dat neer op **1** advocaat per **1.000** inwoners, wat de laatste jaren nauwelijks is toegenomen. Hiermee neemt Nederland op Europese schaal overigens een benedengemiddelde positie in.

Tussen de arrondissementen zijn soms flinke verschillen zichtbaar. Zo werken er in Amsterdam bijna **6** advocaten op de **1.000** inwoners. De arrondissementen Noord-Holland, Noord-Nederland en Overijssel daarentegen moeten het met (minder dan) een halve advocaat per **1.000** inwoners doen. Met **3%** is de afname van het aantal advocaten in Limburg het afgelopen jaar het scherpst. In **7** van de **11** arrondissementen zijn er nu zelfs minder advocaten dan **10** jaar geleden. Dat is een zorgelijke ontwikkeling.

Van de **1.040** advocaten die het afgelopen jaar zijn gestopt, zijn er **13** door de tuchtrechter van het tableau geschrapt. Dit is een forse toename met **44%** ten opzichte van vorig jaar. Mogelijk is het een incidentele uitschieter, tegelijk vormt het een indicatie voor het zelfreinigend vermogen van de beroepsgroep.

Daarnaast wordt duidelijk dat nog geen kwart van de advocaten werkzaam is in de sociale advocatuur. Bovendien zien we daar een gestage afname van het aantal sociaal advocaten, een daling van maar liefst **13%** in de laatste **5** jaar. Dat zijn verontrustende cijfers, niet alleen voor de sociaal advocatuur maar bovenal voor rechtzoekenden die te maken krijgen met een verminderde toegang tot het recht.

Als we kijken naar rechtsgebieden, zijn er arrondissementen waar advocaten met bepaalde specialisaties niet (meer) werkzaam zijn. In **5** arrondissementen moeten rechtzoekenden, die in geval van onteigening juridische bijstand nodig hebben, uitwijken naar een ander arrondissement. Tegelijk is in sommige rechtsgebieden een vergrijzing zichtbaar, zoals in het asiel- en vluchtelingenrecht. Hier piept en kraakt het: **31%** van de advocaten is **60+**, terwijl maar **1** advocaat onder de **30** jaar oud is...

**DE BALIE
IN BEELD**

“In meer dan de helft van de arrondissementen zijn er nu minder advocaten dan tien jaar geleden. Ook ontbreekt het in sommige regio’s aan advocaten die in een bepaald rechtsgebied zijn gespecialiseerd. Daar moeten rechtzoekenden met hun juridische hulpvraag uitwijken naar een advocaat buiten de eigen regio. Dat is een zorgelijke ontwikkeling.”

Deze en andere informatie vindt u in deze eerste editie van de jaarlijkse reeks De Balie in Beeld. De Nederlandse orde van advocaten presenteert hierin de cijfermatige stand van zaken van de Nederlandse advocatuur, waar mogelijk voorzien van meerjarige trends. De tabellen, grafieken, diagrammen en kaarten vertellen op een visuele wijze het verhaal van de balie, zowel landelijk als op het niveau van de **11** arrondissementen.

Wie in de wet- en regelgeving over de advocatuur naar het woord ‘balie’ zoekt, komt dat begrip overigens niet tegen. Wel staat in artikel **17** van de Advocatenwet: “De gezamenlijke advocaten, die in Nederland zijn ingeschreven, vormen de Nederlandse orde van advocaten.” Dat houdt de NOvA bij op het tableau, de belangrijkste databron voor deze publicatie.

Naast de omvang van de balie qua advocaten(kantoren) gaat deze uitgave onder andere in op kantoor grootte, man/vrouw-verhouding, leeftijd, rechtsgebieden en de sociale advocatuur. Ook worden deze cijfers waar mogelijk in lokaal en Europees perspectief geplaatst. Dit met als doel om letterlijk de stand van zaken van de Nederlandse advocatuur weer te geven en trends te signaleren, niet zozeer om deze feiten te duiden.

Mogen wij aan deze schat aan informatie a priori **2** cijfermatige wetenswaardigheden toevoegen? Als publiekrechtelijke beroepsorganisatie voor de advocatuur bestaat de NOvA – en dus ook de balie in haar moderne vorm – sinds **1952**, dus **73** jaar. Sinds vorig jaar met beide ondergetekenden die als twee-eenheid samen de functie van één algemeen deken vervullen.

Wij hopen dat deze Balie in Beeld u nieuwe inzichten in de balie oplevert.

Sanne van Oers en Jeroen Soeteman
Algemeen deken Nederlandse orde van advocaten

Groei van de balie

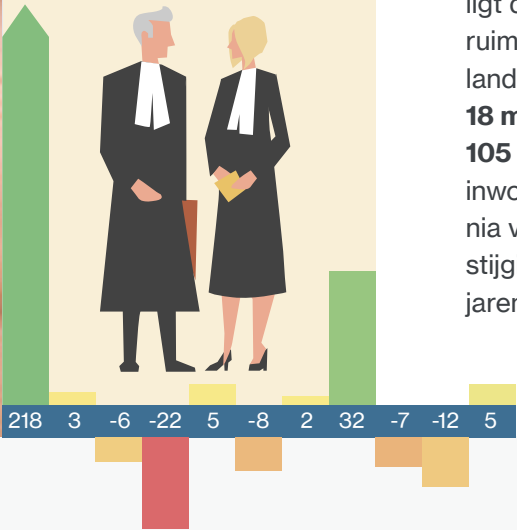
+
210
Advocaten

1 Groei van de balie per 1 januari 2025

De balie is in 2024 met ruim **1%** gegroeid, van **18.513** naar **18.723** advocaten. Hiermee is de licht stijgende lijn van de afgelopen jaren voortgezet. Ook nu is Amsterdam weer de koploper, absoluut **(+218)** en relatief **(+3,4%)**. Ook het arrondissement Oost-Brabant kende met **2,8%** een bovengemiddelde groei. De arrondissementen Den Haag, Midden-Nederland en Noord-Nederland kenden een bescheiden stijging van minder dan **0,5%**. De overige **5** arrondissementen lieten een lichte tot aanzienlijke daling zien, met Limburg **(-3%)** als hekkensluiter.

2 Groei van de balie 1920-2024

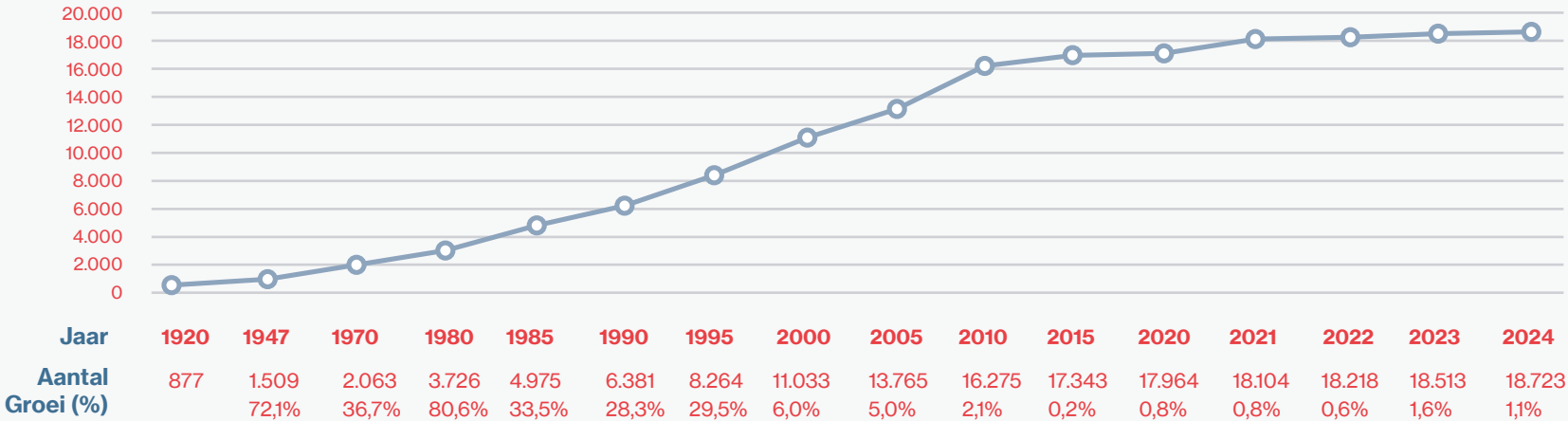
In 1920 telde de balie nog maar **877** leden. Begin 2025 ligt dat aantal flink hoger: **18.723**. Terwijl de balie in die ruime eeuw met een factor **21** groeide, nam de Nederlandse bevolking toe van **6,9** miljoen naar iets meer dan **18 miljoen**, een factor **2,6**. Het aantal advocaten is in die **105** jaar dus beduidend harder gegroeid dan het aantal inwoners. Waar de advocatuur zeker in de laatste decennia van de vorige eeuw een sterke groei liet zien, is die stijging sinds de millenniumwisseling afgevlakt. De laatste jaren schommelt de groei van de balie rond de **1%**.

1 Groei van de balie per 01/01/2025

	2024	2025	Groei (aantal)	Groei (%)
Amsterdam	6.452	6.670	218	3,38%
Den Haag	1.993	1.996	3	0,15%
Gelderland	1.195	1.189	-6	-0,50%
Limburg	733	711	-22	-3,00%
Midden-Nederland	1.774	1.779	5	0,28%
Noord-Holland	809	801	-8	-0,99%
Noord-Nederland	753	755	2	0,27%
Oost-Brabant	1.156	1.188	32	2,77%
Overijssel	649	642	-7	-1,08%
Rotterdam	2.031	2.019	-12	-0,59%
Zeeland-West-Brabant	968	973	5	0,52%
	18.513	18.723	210	1,13%

2 Groei van de balie 1920-2024

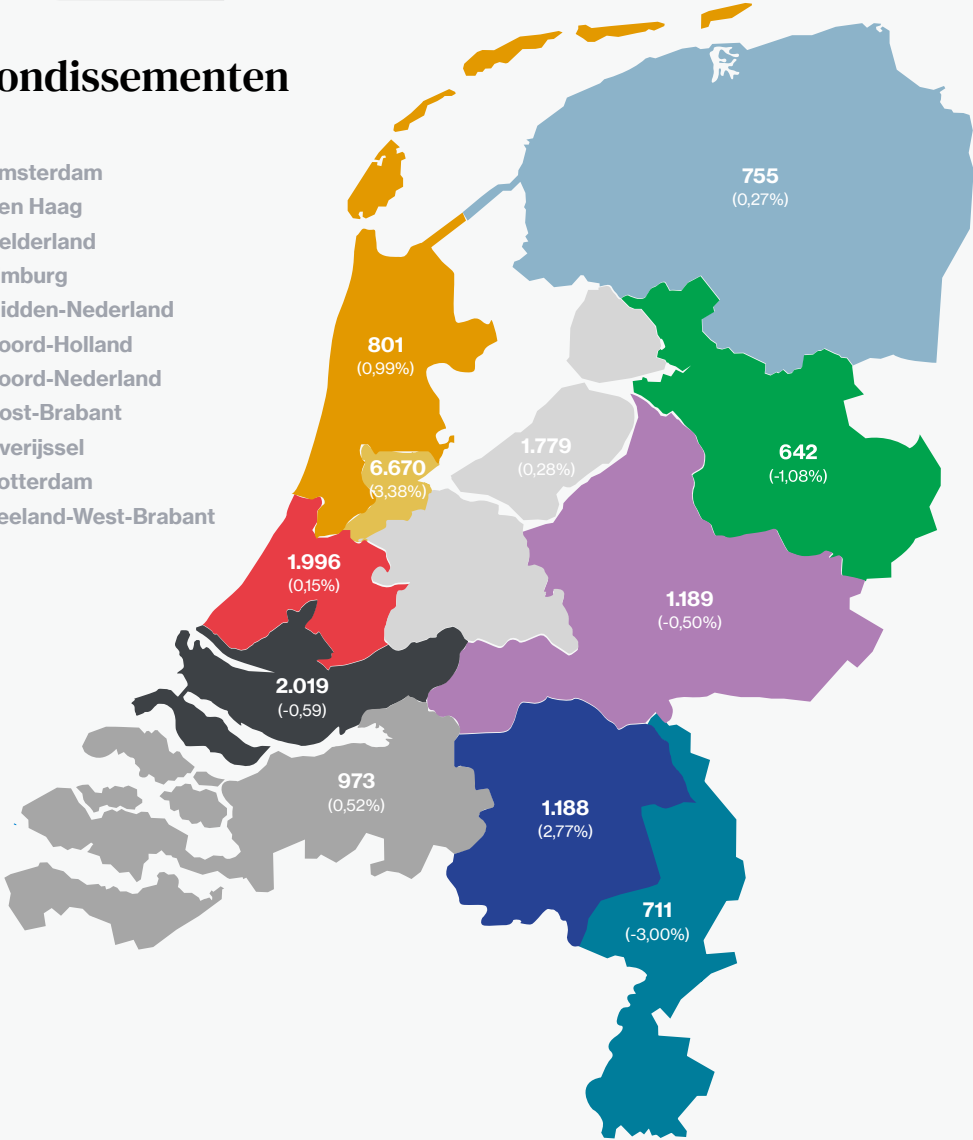

Groei van de balie per arrondissement

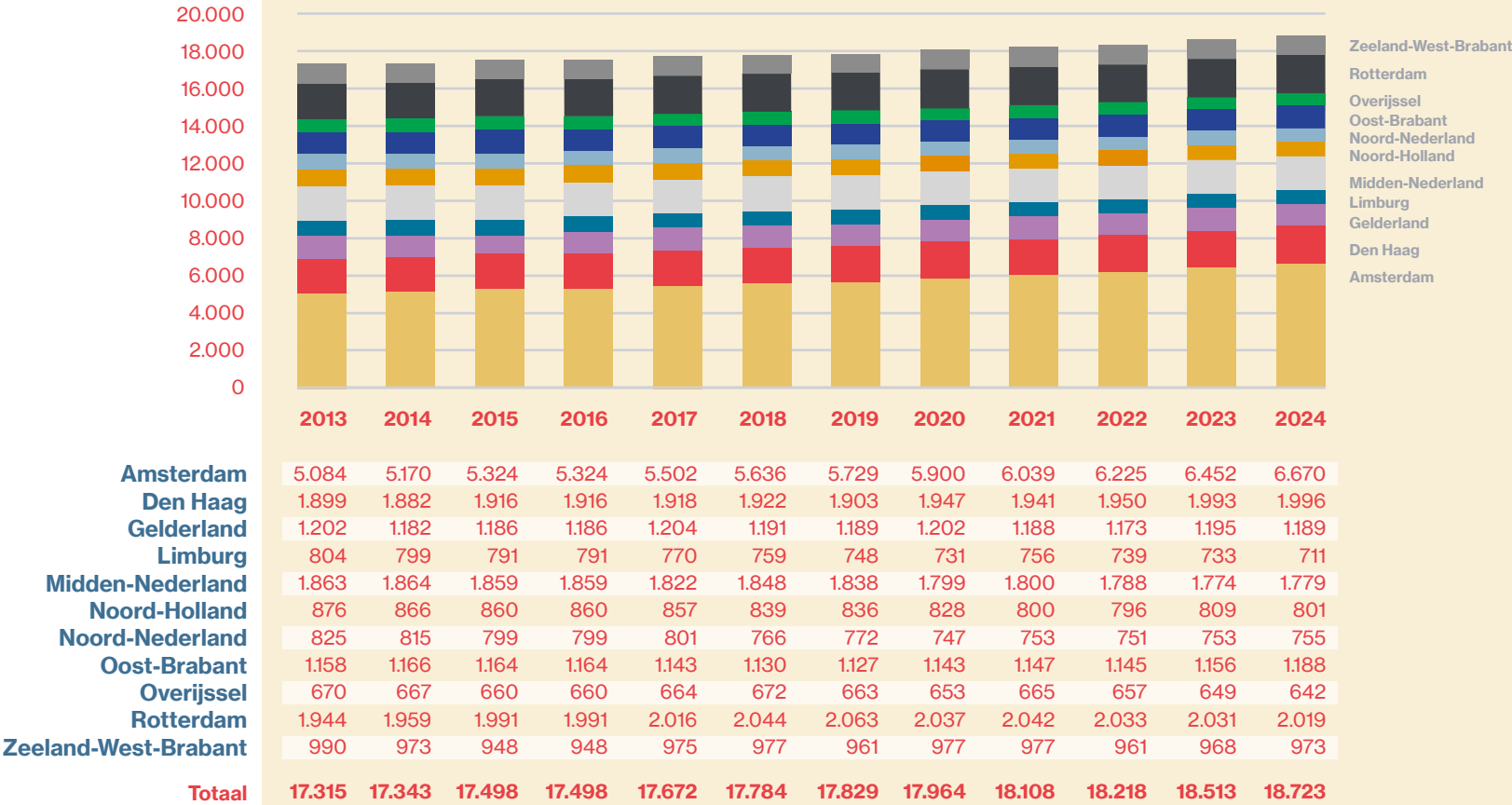
Arrondissementen

- Amsterdam
- Den Haag
- Gelderland
- Limburg
- Midden-Nederland
- Noord-Holland
- Noord-Nederland
- Oost-Brabant
- Overijssel
- Rotterdam
- Zeeland-West-Brabant

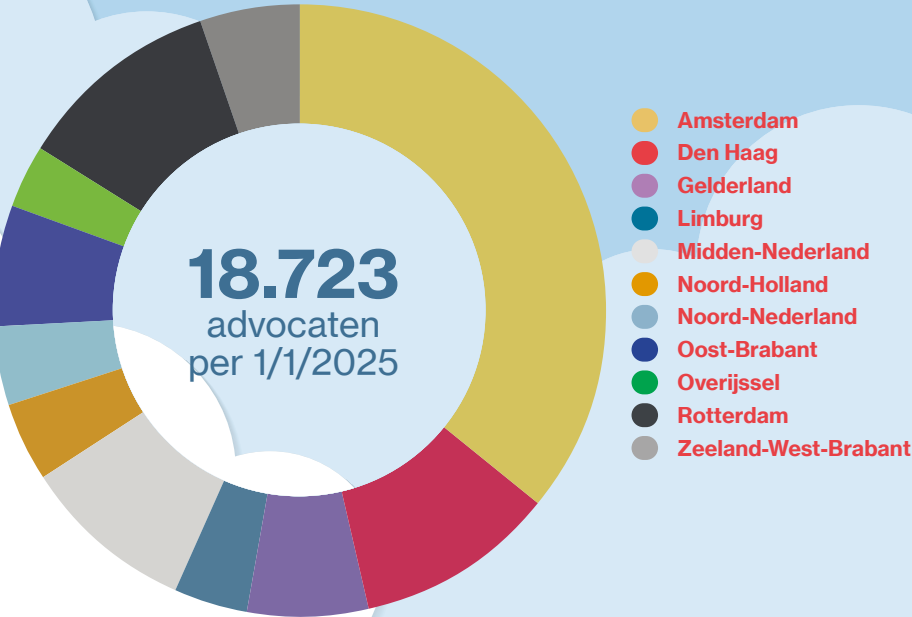
3

Groei van de balie per arrondissement 2013-2024

De verschillen in omvang en groei of krimp van de lokale balies in de afgelopen 10 jaar zijn aanzienlijk. Amsterdam is altijd het grootst geweest: ruim 1/3 van de totale balie. Ook kent de hoofdstad sinds 2014 elk jaar een stijging van het aantal advocaten. Met anno 2025 beide rond de 2.000 advocaten volgen Rotterdam en Den Haag. Maar ook deze grotere arrondissementen kenden het afgelopen decennium, net als de kleinere arrondissementen, tussentijdse dalingen. Opvallend genoeg zijn er in 7 van de 11 arrondissementen nu minder advocaten dan tien jaar geleden.

Groei van de balie per arrondissement

Amsterdam

Meeste advocaten
per 1000 inwoners

Noord-NL

Minste advocaten
per 1000 inwoners

4 Aantal advocaten per arrondissement per 1.000 inwoners

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Amsterdam	5,0	5,0	5,1	5,2	5,2	5,3	5,4	5,5	5,5	5,7
Den Haag	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Gelderland	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6
Limburg	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Midden-Nederland	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8
Noord-Holland	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Noord-Nederland	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Oost-Brabant	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Overijssel	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5
Rotterdam	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1
Zeeland-West-Brabant	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Landelijk	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Rechtbank
Amsterdam

Afgezet tegen het aantal inwoners is het aantal advocaten tussen 2014 en 2023 in Nederland nagenoeg gelijk gebleven: afgerond **1** advocaat op de **1.000** Nederlanders. Tussen de arrondissementen zijn de verschillen echter groot. Alleen Amsterdam kent vrijwel jaar op jaar een gestage groei. Hier zijn momenteel bijna **6** advocaten actief per **1.000** Amsterdammers. Den Haag en Rotterdam liggen net op of boven het gemiddelde. De arrondissementen Noord-Holland, Noord-Nederland en Overijssel moeten het met (minder dan) een halve advocaat per **1.000** inwoners doen, zelfs minder dan **10** jaar geleden.

Bron aantal inwoners Nederland 2014- 2023: Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

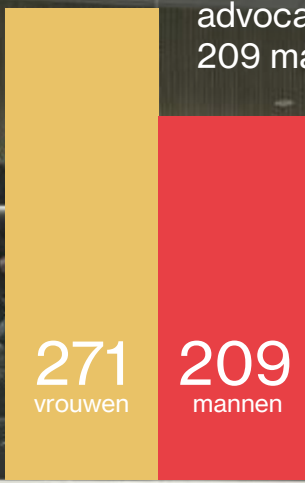
5 Nieuw beëdigde advocaten in 2024

	Totaal	Man	Vrouw
Amsterdam	480	209	271
Den Haag	110	53	57
Gelderland	59	24	35
Limburg	34	12	22
Midden-Nederland	81	30	51
Noord-Holland	36	12	24
Noord-Nederland	33	12	21
Oost-Brabant	62	22	40
Overijssel	28	8	20
Rotterdam	115	42	73
Zeeland-West-Brabant	43	18	25
Landelijk	1.081	442	639

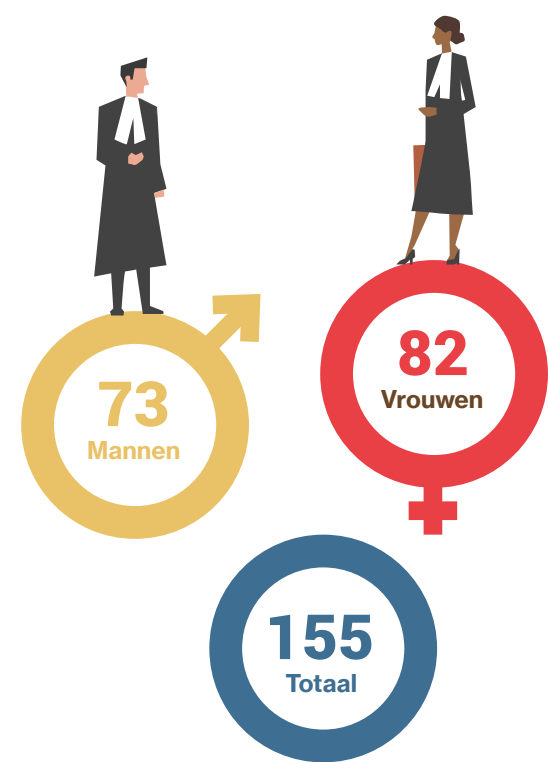
In Amsterdam zijn in 2024 de meeste nieuwe advocaten beëdigd: **480**. Dit komt neer op **44%** van het totaal (**1.081**). Overijssel noteerde het laagste aantal: 28. In alle arrondissementen werden meer vrouwelijke dan mannelijke advocaten beëdigd: **639 (59%)** om **442 (41%)**.

480

Amsterdam telde 480 nieuw beëdigde advocaten in 2024, waarvan 209 mannen en 271 vrouwen

Beëdigde advocaten

7 Herbeëdigde advocaten in 2024

	Totaal	Man	Vrouw
Amsterdam	46	27	19
Den Haag	23	10	13
Gelderland	7	2	5
Limburg	5	3	2
Midden-Nederland	18	10	8
Noord-Holland	11	2	9
Noord-Nederland	8	4	4
Oost-Brabant	14	7	7
Overijssel	2	0	2
Rotterdam	18	6	12
Zeeland-West-Brabant	3	2	1
Landelijk	155	73	82

6 Van de 1.081 nieuw beëdigde advocaten was verreweg het grootste aantal (901) – logischerwijs – onder de 30 jaar (83%). Toch is ook nog een 60-plusser als advocaat beëdigd. Tot de leeftijd van 39 zijn in 2024 meer vrouwen dan mannen beëdigd. Hoewel in absolute aantallen gering, zijn dat vanaf 40 jaar meer mannen dan vrouwen.

7 Hoewel er in totaal meer mannelijke dan vrouwelijke advocaten zijn herbeëdigd, waren er ook arrondissementen (zoals Limburg, Midden-Nederland en Zeeland-West-Brabant) met meer mannen dan vrouwen die opnieuw toetraden tot de balie. In Overijssel ging het in 100% van de gevallen om een vrouwelijke herbeëdigde advocaat: 2, tegen 0 mannen.

6 Nieuw beëdigde advocaten per leeftijdscategorie in 2024

	Totaal	Man	%	Vrouw	%
<25	153	56	37%	97	63%
25-29	748	302	40%	446	60%
30-34	104	46	44%	58	56%
35-39	39	15	38%	24	62%
40-44	19	11	58%	8	42%
45-49	9	5	56%	4	44%
50-54	4	2	50%	2	50%
55-59	4	4	100%	0	0%
60-65	1	1	100%	0	0%
65+	0	0		0	
	1.081	442	41%	639	59%

8 Herbeëdigde advocaten per leeftijdscategorie in 2024

	Totaal	man	vrouw	man	vrouw
<25	0	0	0	0	0
25-29	9	5	4	56%	44%
30-34	42	13	29	31%	69%
35-39	28	15	13	54%	46%
40-44	36	15	21	42%	58%
45-49	24	14	10	58%	42%
50-54	8	4	4	50%	50%
55-59	3	3	0	100%	0%
60-65	1	0	1	0%	100%
65-70	1	1	0	100%	0%
70+	3	3	0	100%	0%
	155	73	82	47%	53%

Bij de herbeëdigde advocaten ligt het zwaartepunt qua leeftijdscategorie tussen de 30 en 49 jaar. Hier is zelfs een 3-tal 70-plusser vertegenwoordigd, allen man. In de meeste leeftijdscategorieën zijn de mannen en vrouwen vrij evenredig verdeeld. Alleen in de categorie tussen de 30 en 34 jaar is meer dan 2/3 een vrouwelijke advocaat die opnieuw toetreedt tot de balie.

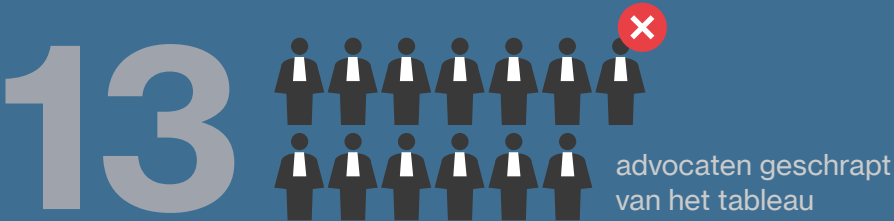
9 Geschrapte en geschorste advocaten

Jaar Geschrapt (*1)		Onvoorwaardelijk geschorst (*1)
2024	13	32 (*2)
2023	9	19
2022	9	16
2021	9	18
2020	8	26
2019	11	20
2018	18	13

In 2024 zijn 13 advocaten na een tuchtrechtelijke procedure van het tableau geschrapt. Ten opzichte van 2023 is dat een forse toename van 44%. Afgezet tegen het gemiddelde in de laatste 7 jaar (11 geschrapte advocaten) is dat een stijging van 18%. De uitstroom uit de advocatuur wordt in veel hogere mate veroorzaakt door advocaten die zich om verschillende redenen, zoals pensioen of ander werk, op eigen verzoek uitschrijven (2024: 1.040). Ook het aantal onvoorwaardelijk geschorste advocaten is sterk gestegen (68%) in vergelijking met het jaar ervoor.

(*1) Gebaseerd op de datum waarop de uitspraak onherroepelijk is geworden. Dit is inclusief de advocaten die niet meer op het tableau stonden ten tijde van de schorsing of schrapping. Omdat advocaten meerdere maatregelen opgelegd kunnen krijgen, is het aantal geschrapte en geschorste advocaten niet gelijk aan het aantal door de tuchtcolleges opgelegde maatregelen van schrapping en schorsing.

(*2) Waaronder een advocaat die is ingeschreven onder zijn oorspronkelijke beroepstitel, bedoeld in artikel 16h Advocatenwet.

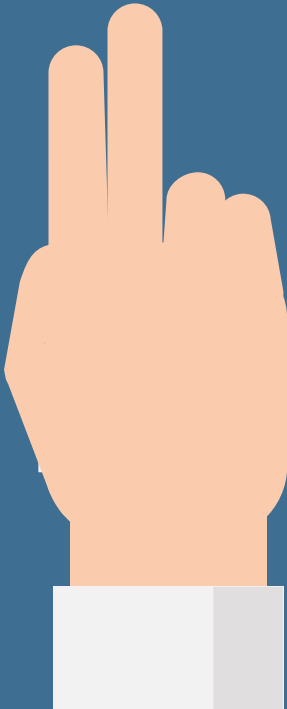
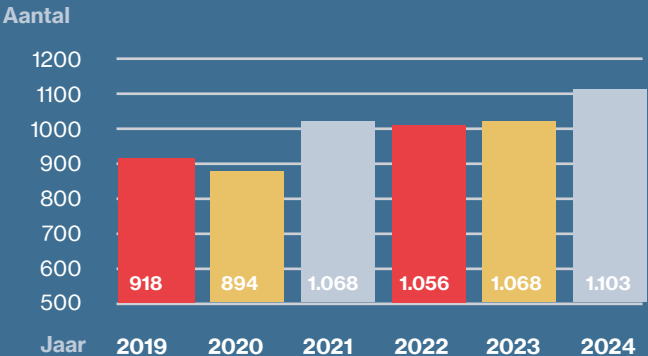
Advocaat-stagiairs

“Ik zweer (beloof) getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet, eerbied voor de rechterlijke autoriteiten, en dat ik geen zaak zal aanraden of verdedigen, die ik in gemoede niet gelove rechtvaardig te zijn.”

In 2024 is het aantal advocaat-stagiairs voor het eerst boven de **1.100** uitgekomen.
In de **2** cohorten van maart en september zijn in totaal **1.103** advocaat-stagiairs gestart, een toename van ruim **3%** ten opzichte van 2023.

10 Nieuwe advocaat-stagiairs 2019-2024

Advocaat-stagiairs

1.103 Stagiairs in 2024

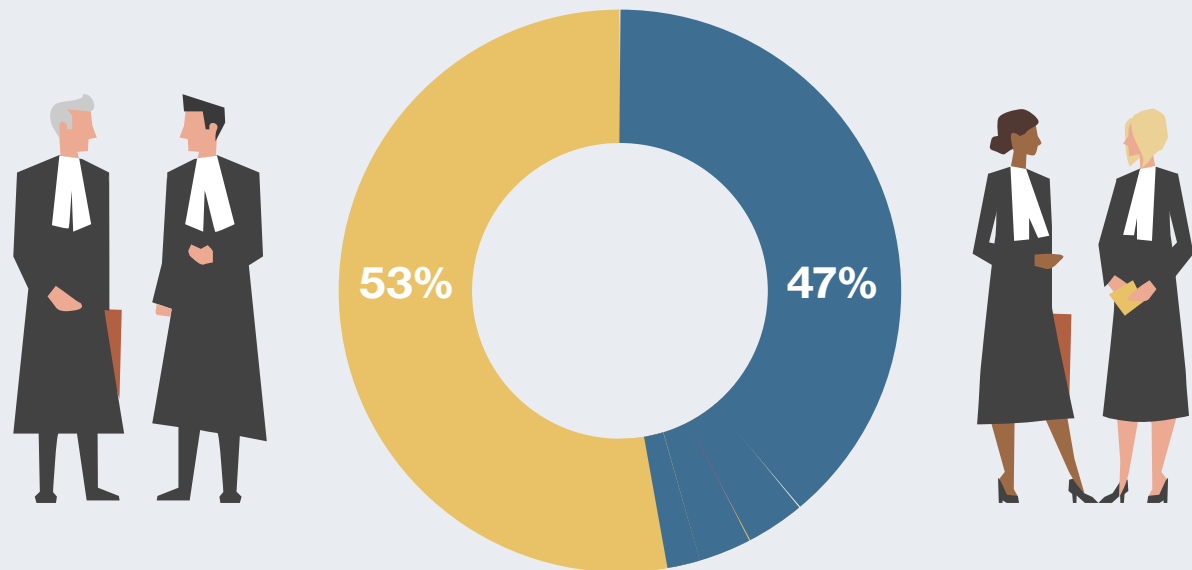

918

Stagiairs in 2019

Verhouding man/vrouw binnen de balie

18.723
advocaten

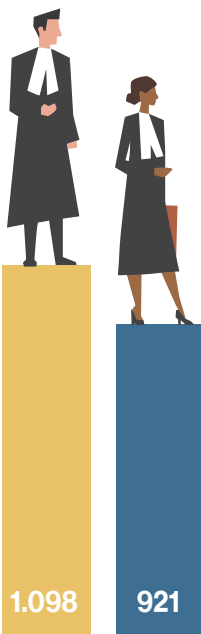
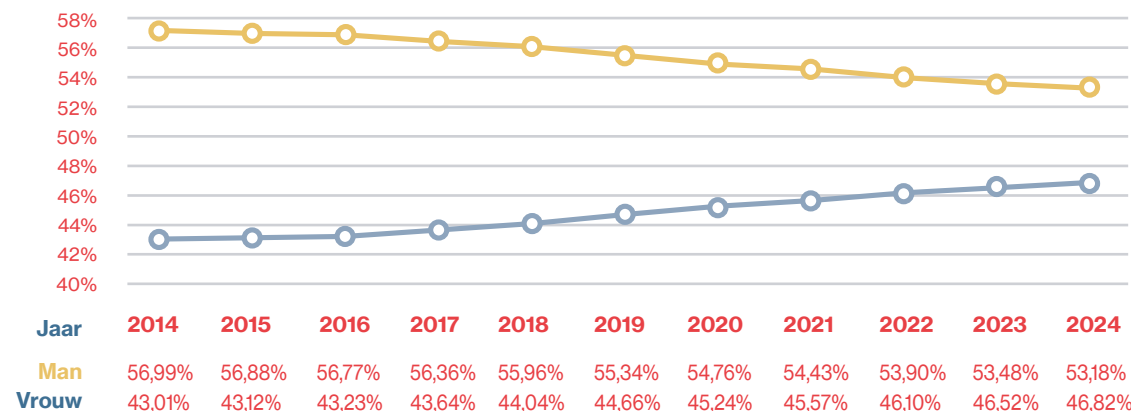

Van alle advocaten die op 1 januari 2025 op het tableau stonden, is **53%** man en **47%** vrouw. Het aandeel mannen is het hoogst in het arrondissement Oost-Brabant: **55%**. Het aandeel vrouwen is het hoogst in de arrondissementen Midden-Nederland en Noord-Holland (**50%**). Landelijk gezien neemt het aandeel vrouwen sinds 2014 langzaam maar zeker toe, van **43%** naar **47%**.

11 Verhouding man/vrouw per arrondissement per 1/1/2025

	Man	%	Vrouw	%	Totaal
Amsterdam	3.586	54%	3.084	46%	6.670
Den Haag	1.037	52%	959	48%	1.996
Gelderland	643	54%	546	46%	1.189
Limburg	385	54%	326	46%	711
Midden-Nederland	891	50%	888	50%	1.779
Noord-Holland	397	50%	404	50%	801
Noord-Nederland	402	53%	353	47%	755
Oost-Brabant	648	55%	540	45%	1.188
Overijssel	341	53%	301	47%	642
Rotterdam	1.098	54%	921	46%	2.019
Zeeland-West-Brabant	528	54%	445	46%	973
Landelijk	9.956	53%	8.767	47%	18.723

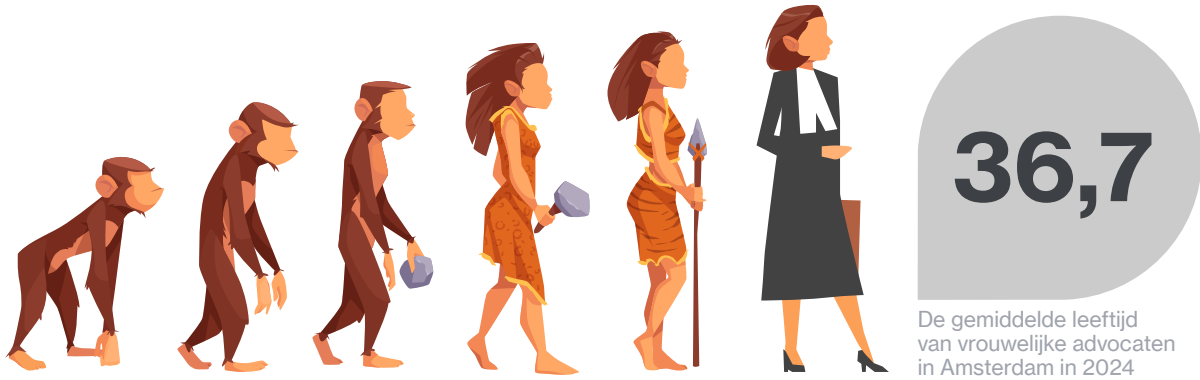
12 Verhouding man/vrouw 2014-2024

177
meer mannen
dan vrouwen
zijn advocaat
in Rotterdam

Leeftijdsopbouw van de balie

Een advocaat in Nederland is gemiddeld **43** jaar oud. Mannelijke advocaten zijn gemiddeld 6 jaar ouder (**45,7** jaar) dan hun vrouwelijke collega's (**39,9** jaar). Sinds 2014 is de gemiddelde leeftijd van mannelijke advocaten licht gestegen van **44,2** naar **45,7** jaar. Bij vrouwelijke advocaten is de stijging in deze periode iets groter: van **38** naar **39,9** jaar. Zowel bij mannen als vrouwen is de gemiddelde leeftijd sinds 2020 nagenoeg gelijk gebleven. In 2024 kent Noord-Holland gemiddeld de oudste mannelijke advocaten (**50,2** jaar). Met gemiddeld **36,7** jaar houden in Amsterdam veruit de jongste vrouwelijke advocaten kantoor.

13 Gemiddelde leeftijd per arrondissement per 1/1/2025

	Man	Vrouw	Totaal
Amsterdam	42,1	36,7	39,6
Den Haag	46,9	41,9	44,5
Gelderland	47,1	41,2	44,4
Limburg	48,8	41,8	45,6
Midden-Nederland	48,6	43,3	45,9
Noord-Holland	50,2	42,3	46,2
Noord-Nederland	49,5	42,5	46,2
Oost-Brabant	46,7	40,4	43,9
Overijssel	48,6	42,5	45,8
Rotterdam	46,3	40,0	43,4
Zeeland-West-Brabant	48,4	41,3	45,2
Landelijk	45,7	39,9	43,0

Mannen

9.956

45,7

Gemiddelde leeftijd in 2024

Vrouwen

8.767

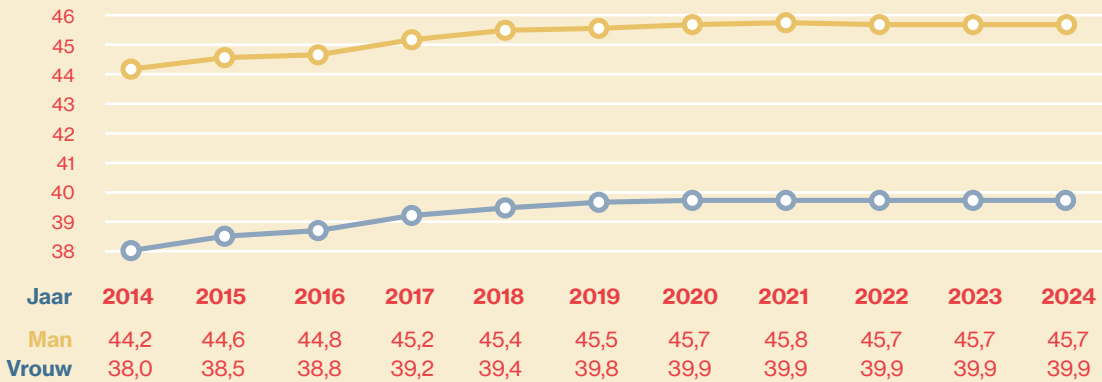

39,9

Gemiddelde leeftijd in 2024

14 Gemiddelde leeftijd van de balie 2014-2024

Leeftijdsopbouw van de balie

Advocaten 40-44 jaar in 2024

1.154

31

2,8%

Totaal aantal mannen in 2024

Groei mannen

Stijging procentueel mannen

1.054

-5

-0,5%

Totaal aantal vrouwen in 2024

Groei vrouwen

Daling procentueel vrouwen

15 Gemiddelde leeftijd man/vrouw 2023/2024

Man	2023	2024	Groei	%	Vrouw	2023	2024	Groei	%	Totaal	2023	2024
<25	58	68	10	17,2%	<25	121	115	-6	-5,0%	<25	179	183
25-29	1.159	1.193	34	2,9%	25-29	1.837	1.910	73	4,0%	25-29	2.996	3.103
30-34	1.232	1.237	5	0,4%	30-34	1.565	1.605	40	2,6%	30-34	2.797	2.842
35-39	1.140	1.129	-11	-1,0%	35-39	1.188	1.171	-17	-1,4%	35-39	2.328	2.300
40-44	1.123	1.154	31	2,8%	40-44	1.059	1.054	-5	-0,5%	40-44	2.182	2.208
45-49	1.252	1.200	-52	-4,2%	45-49	943	949	6	0,6%	45-49	2.195	2.149
50-54	1.150	1.139	-11	-1,0%	50-54	797	778	-19	-2,4%	50-54	1.947	1.917
55-59	1.158	1.154	-4	-0,3%	55-59	577	602	25	4,3%	55-59	1.735	1.756
60-65	891	914	23	2,6%	60-65	340	387	47	13,8%	60-65	1.231	1.301
65-70	455	475	20	4,4%	65-70	136	148	12	8,8%	65-70	591	623
70+	282	293	11	3,9%	70+	50	48	-2	-4,0%	70+	332	341
	9.900	9.956	56	0,6%		8.613	8.767	154	1,8%		18.513	18.723

16 Aantal advocaten per arrondissement per leeftijdscategorie (1/1/2025)

	<25	25-30	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65	65-70	70+	Totaal
Amsterdam	65	1.595	1.356	830	714	619	524	432	313	137	85	6.670
Den Haag	13	256	269	260	212	269	232	218	152	75	40	1.996
Gelderland	17	153	143	142	168	143	139	132	87	45	20	1.189
Limburg	8	87	76	61	114	95	72	85	64	28	21	711
Midden-Nederland	13	187	211	204	214	220	238	225	154	71	42	1.779
Noord-Holland	6	86	83	97	86	125	86	93	75	42	22	801
Noord-Nederland	3	89	75	92	83	104	89	86	78	39	17	755
Oost-Brabant	13	158	167	152	157	154	121	113	82	49	22	1.188
Overijssel	7	64	65	75	86	93	81	74	59	29	9	642
Rotterdam	29	314	268	269	257	214	213	198	151	65	41	2.019
Zeeland-West-Brabant	9	114	129	118	117	113	122	100	86	43	22	973
Landelijk	183	3.103	2.842	2.300	2.208	1.530	1.917	1.756	1.301	623	341	18.723

Aantal advocatenkantoren en kantoor grootte

Kantoren

5.490 in 2024

-39

Afname

-0,7

Afname %

Aantal advocatenkantoren en kantoorgrootte

17 Aantal kantoren naar kantoorgrootte 2023-2024

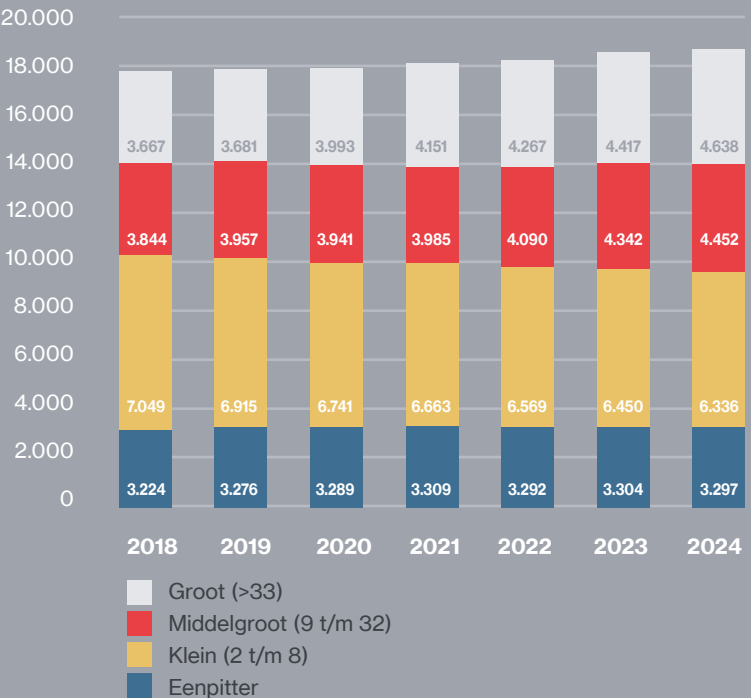
Kantoorgrootte	2023	2024	Groei	%
1	3.304	3.297	-7	-0,2%
2	812	802	-10	-1,2%
3-4	634	598	-36	-5,7%
5-8	432	437	5	1,2%
9-16	203	213	10	4,9%
17-32	89	86	-3	-3,4%
33-64	34	36	2	5,9%
65 en meer	21	21	0	0,0%
Totaal	5.529	5.490	-39	-0,7%

18 Aantal kantoren per arrondissement 2023-2024

Kantoorgrootte	2023	2024	Toe/afname
Amsterdam	1.050	1.058	8
Den Haag	588	578	-10
Gelderland	428	422	-6
Limburg	311	301	-10
Midden-Nederland	697	688	-9
Noord-Holland	351	348	-3
Noord-Nederland	300	291	-9
Oost-Brabant	395	397	2
Overijssel	248	242	-6
Rotterdam	648	659	11
Zeeland-West-Brabant	385	380	-5
Buitenland	128	126	-2
Totaal	5.529	5.490	-39

19 Aantal advocaten per kantoor naar kantoorgrootte

Kantoorgrootte	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	3.224	3.276	3.289	3.309	3.292	3.304	3.297
2	1.842	1.798	1.801	1.714	1.692	1.624	1.604
3-4	2.377	2.436	2.311	2.263	2.198	2.151	2.038
5-8	2.830	2.681	2.629	2.686	2.679	2.675	2.694
9-16	2.063	2.133	2.147	2.217	2.182	2.330	2.493
17-32	1.781	1.824	1.794	1.768	1.908	2.012	1.959
33-64	1.103	1.195	1.374	1.403	1.435	1.541	1.652
65 en meer	2.564	2.486	2.619	2.748	2.832	2.876	2.986
Totaal	17.784	17.829	17.964	18.108	18.218	18.513	18.723

17 In 2024 is het totaal aantal advocatenkantoren licht afgenomen (-0,7%) tot **5.490**. Een kantoor kan overigens meerdere vestigingen hebben. Met in totaal **18.723** advocaten betekent dit dat per kantoor gemiddeld **3,4** advocaten werkzaam zijn. Veruit de meeste kantoren (**3.297**) zijn eenpitters. De grootste afname (-5,7%) is zichtbaar bij kantoren met **3-4** advocaten, terwijl het aantal kantoren in de categorie **33-64** juist steeg met bijna **6%**.

18 Bijna **1/5** van alle advocatenkantoren is gevestigd in Amsterdam, niet verwonderlijk aangezien daar ook ruim **35%** van alle Nederlandse advocaten werkzaam is. De meeste kantoren verdwenen in de arrondissementen Den Haag en Limburg (beide -10), in Rotterdam kwamen er de meeste bij (+11).

19 In 2024 waren er **3.297** kantoren met **1** advocaat, de zogeheten 'eenpitters'. Dat komt neer op ruim **17%** van alle advocaten. Gerubriceerd naar kantoorgroottes eenpitter, klein, middelgroot en groot valt op dat de meeste advocaten (**6.336**) werkzaam zijn bij kleine kantoren (met **2-8** advocaten): **34%**. Samen met de eenpitters is dit zelfs net iets meer dan de helft (**51%**) van alle advocaten in Nederland. De overige helft is vrijwel evenredig verdeeld tussen middelgrote (**24%**) en grote kantoren (**25%**).

Sociale advocatuur

In 2024 waren er **5.686** advocaten die minimaal **1** keer rechtshulp hebben verleend op basis van een toevoeging. Maar 1 toevoeging maakt een advocaat nog geen sociaal advocaat. Advocaten die tenminste **10** toevoegingszaken per jaar doen, leveren een significantere bijdrage aan het stelsel van gefinancierde rechtsbijstand. In dat geval waren er het afgelopen jaar **4.386** advocaten werkzaam in de sociale advocatuur. Dat komt neer op ruim **23%** van het totaal aantal advocaten. Terwijl de balie als geheel in 2024 met ruim **1%** is gegroeid, beweegt de sociaal advocatuur zich in een tegenovergestelde richting. In het afgelopen jaar is sprake van een lichte daling (ruim **1%**). Ten opzichte van vijf jaar geleden gaat het om een forse krimp van bijna **13%**. Dat komt neer op een gemiddelde afname van **2,5%** per jaar. Hoewel in absolute aantallen (**701**) de meeste sociaal advocaten in Amsterdam kantoor houden, zijn verhoudingsgewijs de meeste sociaal advocaten te vinden in het arrondissement Limburg (**45%**). Het minste aantal sociaal advocaten bevindt zich in Overijssel (**190**).

20 Sociaal advocaten per januari 2025

	Aantal advocaten met minimaal 1 toevoeging	Aantal advocaten met minimaal 10 toevoegingen	Aantal advocaten per arrondis- sement	Sociaal advocaten (met minimaal 10 toevoegingen) in %
Amsterdam	918	701	6.670	10,50%
Den Haag	644	487	1.996	24,40%
Gelderland	424	325	1.189	27,30%
Limburg	403	318	711	44,70%
Midden-Nederland	666	488	1.779	27,40%
Noord-Holland	411	319	801	39,80%
Noord-Nederland	407	332	755	44,00%
Oost-Brabant	385	294	1.188	24,70%
Overijssel	254	190	642	29,60%
Rotterdam	690	564	2.019	27,90%
Zeeland-West-Brabant	482	368	973	37,80%
Totaal	5.686	4.386	18.723	23,4%

Bron advocaten met 1 tot 10 toevoegingen: Kenniscentrum Raad voor Rechtsbijstand

- Van de advocaten die minimaal 1 toevoeging deden waren er 2 waarvan het arrondissement niet bekend was. De telling voor heel Nederland komt daardoor niet overeen met de som van de afzonderlijke arrondissementen.
- De werkzaamheden van advocaten hoeven zich niet te beperken tot het arrondissement waar zij kantoor houden. Ze kunnen ook werkzaam zijn in andere gebieden in Nederland.
- Advocaten die in 2024 wel toevoegingen deden, maar zich vóór 23 januari 2025 hebben uitschreven bij de Raad voor Rechtsbijstand, zijn niet meegeteld.

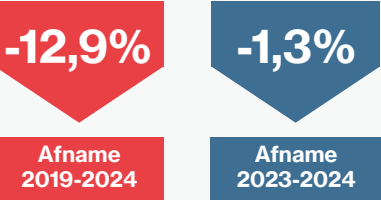
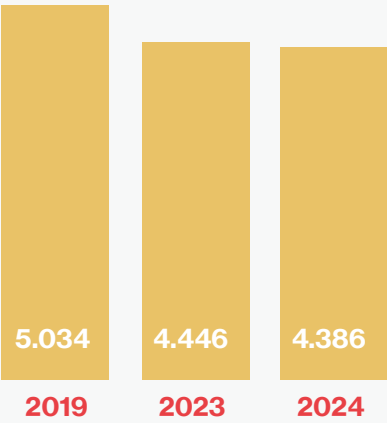
13%

Vergeleken met 5 jaar geleden zijn er nu **648** sociaal advocaten minder

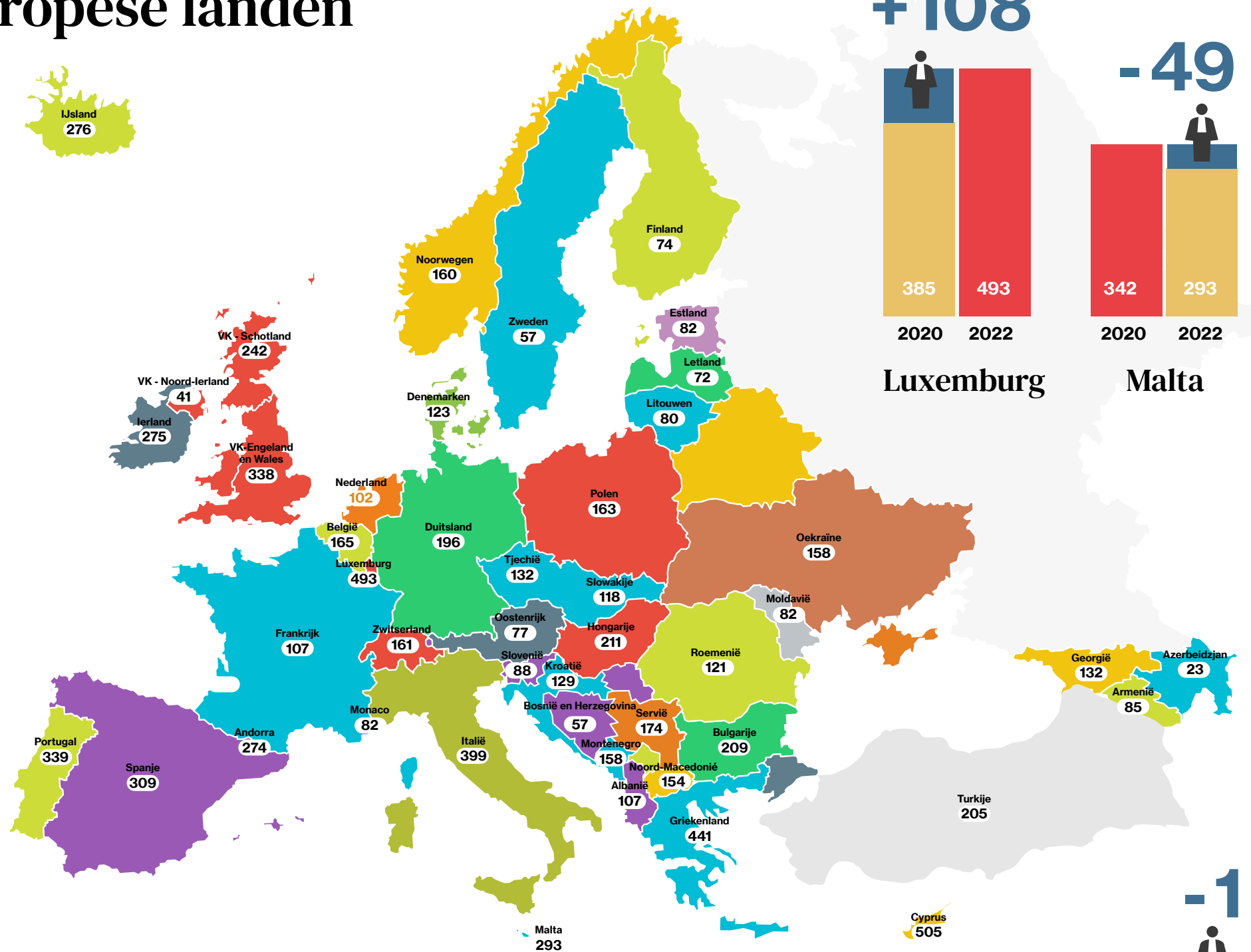
Sociaal advocaten 2019-2024 (minimaal 10 toevoegingen)

21 Aantal advocaten in Europese landen per 100.000 inwoners

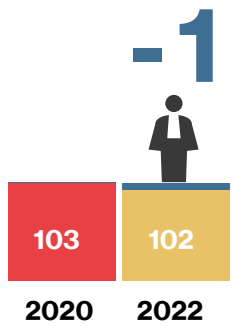
	2014	2016	2018	2020	2022
Cyprus	363	425	458	477	505
Luxemburg	387	403	488	385	493
Griekenland	388	390	400	416	441
Italië	368	378	388	298	399
Portugal	283	296	315	322	339
VK - Engeland en Wales	253	259	270	256	338
Spanje	291	305	305	304	309
Malta	338	288	323	342	293
IJsland	-	321	300	286	276
Ierland	251	262	271	282	275
Andorra	242	274	260	268	274
VK - Schotland	209	209	216	228	242
Hongarije	132	114	133	116	211
Bulgarije	176	190	195	202	209
Turkije	112	126	142	171	205
Duitsland	202	200	199	199	196
Gemiddelde	149	161	166	167	180
Servië	118	129	145	157	174
België	162	164	163	164	165
Polen	137	126	138	150	163
Zwitserland	140	142	149	150	161
Noorwegen	142	147	152	160	160
Montenegro	122	134	147	153	158
Oekraïne	-	83	108	139	158
Noord-Macedonië	108	121	131	138	154
Georgië	102	120	123	128	132
Tjechië	113	107	105	115	132
Kroatië	106	113	117	120	129
Denemarken	108	108	113	118	123
Roemenië	104	118	118	122	121
Slowakije	107	113	112	115	118
Albanië	86	79	86	108	107
Frankrijk	94	98	100	104	107
Nederland	105	102	103	103	102
Slovenië	79	83	85	87	88
Armenië	53	62	72	76	85
Moldavië	51	72	79	79	82
Monaco	82	93	84	83	82
Estland	71	75	79	82	82
Litouwen	68	78	79	81	80
Oostenrijk	69	70	73	75	77
Finland	39	69	72	74	74
Letland	68	63	63	72	72
Zweden	57	58	59	60	62
Bosnië en Herzegovina	37	46	49	53	57
VK - Noord-Ierland	41	-	41	43	41
Azerbeidzjan	10	9	16	20	23

Bron: Council of Bars and Law Societies of Europe (CCBE) en Council of Europe, European Commission for the efficiency of justice (CEPEJ)

Als het in Europa gaat om het aantal advocaten per **100.000** inwoners, ligt Nederland met **102** ver onder het gemiddelde van **180**. Cyprus is met **505** advocaten de koploper, Azerbeidzjan bungelt

onderaan met slechts **23** advocaten. Tussen 2014 en 2022 kenden sommige landen een sterke stijging (zoals Luxemburg) of daling (zoals Malta), terwijl het gemiddelde in Nederland vrij constant bleef.

Nederland

22

Aantal advocaten per hoofdrechtsgebied per arrondissement (1/1/2025)

Het rechtsgebied met de meeste registraties (**2.597**) in het rechtsgebiedenregister van de NOvA is arbeidsrecht. Daarna komen personen- en familierecht, ondernemingsrecht, algemene praktijk en strafrecht, met alle meer dan **2.000** registraties.

Arrondissementen

Hoofdrechtsgebieden	Amsterdam	Den Haag	Gelderland	Limburg	Midden-Nederland	Noord-Holland	Noord-Nederland	Oost-Brabant	Overijssel	Rotterdam	Zeeland-West-Brabant	Totaal
Aanbestedingsrecht	32	49	12	5	10	9	12	15	25	10		188
Agrarisch recht	0	4	6	0	4	1	10	6	8	3	3	45
Algemene praktijk	504	315	160	124	246	152	108	136	65	256	161	2.227
Ambtenarenrecht	8	11	3	2	7	1	4	3	3	5	1	48
Arbeidsrecht	613	288	191	125	322	147	114	199	131	303	164	2.597
Asiel- en vluchtelingenrecht	60	21	28	16	22	12	41	20	9	34	20	283
Belastingrecht	167	17	10	6	14	6	9	7	3	20	14	273
Bestuursrecht	101	58	49	21	22	22	22	27	15	46	32	415
Burgerlijk procesrecht	558	67	24	12	55	25	14	52	24	142	32	1.005
Cassatie	69	59	11	6	17	2	3	4	3	14	10	198
Economisch orderingsrecht	127	26	3	1	8	4	4	10	1	21	5	210
Erfrecht	48	46	50	29	58	28	32	47	23	26	42	429
Financieel recht	346	16	10	7	15	3	1	8	3	11	4	424
Gezondheidsrecht	27	10	10	6	37	3	10	4	4	10	4	125
Huurrecht	211	115	70	62	104	70	55	78	45	109	61	980
Informatierecht	106	20	8	4	14	6	3	11	7	14	5	198
Insolventierecht	167	69	64	54	87	44	67	66	59	97	53	827
Intellectueel eigendomsrecht	255	32	12	4	23	8	10	26	7	22	8	407
Letselschaderecht	58	68	55	40	95	28	39	40	36	62	49	570
Omgevingsrecht	99	49	52	18	29	22	17	44	17	43	33	423
Ondernemingsrecht	988	163	99	72	200	68	75	154	85	245	86	2.235
Onderwijsrecht	1	11	3	5	8	2	1	2	3	3	2	41
Onteigeningsrecht	0	7	10	0	5	0	0	2	0	3	4	31
Personen- en familierecht	248	276	185	180	284	179	173	189	117	278	185	2.294
Privacyrecht	105	35	15	8	19	5	4	10	8	12	4	225
Psychiatrisch patiëntenrecht	43	39	37	18	53	36	44	31	15	42	24	382
Slachtofferrecht	57	28	28	11	29	24	21	18	9	25	17	267
Sociaal-zekerheidsrecht	74	67	24	47	37	27	30	30	22	86	43	487
Sportrecht	4	0	1	2	5	6	0	1	3	1	1	24
Strafrecht	460	244	148	130	207	129	111	131	69	267	169	2.065
Transport- en handelsrecht	17	2	0	1	3	2	1	1	1	70	3	101
Tuchtrecht	31	14	3	1	8	1	1	2	3	6	1	71
Vastgoedrecht	215	90	82	28	80	28	29	58	41	73	45	769
Verbintenissenrecht	284	110	76	41	95	38	50	101	40	177	52	1.064
Verzekeringsrecht	16	8	14	2	16	0	5	8	7	34	5	115
Vreemdelingenrecht	127	41	25	17	38	22	28	14	9	51	23	395

Aandacht

Urgent

De rechtsgebieden met de minste – enkele tientallen – registraties zijn onderwijsrecht, onteigeningsrecht en sportrecht. In sommige arrondissementen zijn bepaalde hoofdrechtsgebieden niet vertegenwoordigd. Voorbeelden hiervan zijn agrarisch recht in Limburg, transport- en handelsrecht in Gelderland en verzekeringsrecht in Noord-Holland. In zulke gevallen moeten rechtzoekenden dus uitwijken naar andere arrondissementen.

Iedere advocaat moet zich op minimaal 1 hoofdrechtsgebied registreren en mag zich op maximaal 4 hoofdrechtsgebieden registreren. De vermelde registraties tellen dus niet op tot het aantal advocaten per arrondissement.

24

Sportrecht
advocaten

2.597

Arbeidsrecht
advocaten

23

Aantal advocaten per hoofdrechtsgebied naar leeftijdscategorie (1/1/2025)

Hoofdrechtsgebieden	Leeftijdscategorie									
	25-30	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65	65-70	70+
Aanbestedingsrecht	8	8	35	28	37	27	18	12	3	0
Agrarisch recht	0	1	8	5	5	7	8	7	3	1
Algemene praktijk	44	196	251	324	306	307	290	239	162	108
Ambtenarenrecht	0	1	1	5	4	10	13	10	4	0
Arbeidsrecht	51	276	325	365	375	401	356	281	131	36
Asiel- en vluchtelingenrecht	1	9	24	33	40	43	44	48	27	14
Belastingrecht	15	36	41	29	43	39	23	26	14	7
Bestuursrecht	16	69	71	51	57	41	58	35	11	6
Burgerlijk procesrecht	42	208	168	140	121	115	92	67	29	23
Cassatie	5	10	25	37	34	19	35	18	8	7
Economisch orderingsrecht	6	51	30	33	36	23	19	9	0	3
Erfrecht	8	19	44	63	71	62	58	63	28	13
Financieel recht	19	105	78	69	38	54	36	18	5	2
Gezondheidsrecht	4	26	19	13	18	13	12	13	5	2
Huurrecht	22	132	146	165	152	118	102	88	41	14
Informatierecht	6	42	28	30	26	26	19	16	4	1
Insolventierecht	20	112	127	107	136	108	101	73	31	12
Intellectueel eigendomsrecht	19	64	68	52	67	47	39	32	14	5
Letselschaderecht	13	64	101	78	63	65	80	52	35	19
Omgevingsrecht	13	58	66	67	49	47	64	41	14	4
Ondernemingsrecht	89	388	316	304	278	296	248	188	92	36
Onderwijsrecht	0	3	3	7	6	4	11	5	2	0
Onteigeningsrecht	0	2	5	4	4	4	3	6	3	0
Personen- en familierecht	35	125	225	321	414	338	307	300	157	72
Privacyrecht	10	40	43	34	42	26	18	7	2	3
Psychiatrisch patiëntenrecht	0	0	8	32	65	54	65	65	51	42
Slachtofferrecht	6	35	44	39	49	22	24	29	13	6
Sociaal-zekerheidsrecht	8	39	72	71	75	50	65	59	32	16
Sportrecht	0	2	2	1	4	5	5	4	1	0
Strafrecht	43	204	317	363	302	222	234	200	106	74
Transport- en handelsrecht	1	13	8	14	15	16	16	10	4	4
Tuchtrecht	1	2	5	10	10	10	14	8	6	5
Vastgoedrecht	37	116	104	90	111	120	88	70	21	12
Verbintenissenrecht	44	147	159	151	174	131	125	86	31	16
Verzekeringsrecht	2	9	20	21	12	16	12	12	6	5
Vreemdelingenrecht	2	22	37	51	60	63	55	63	26	16

Aandacht

Urgent

Asiel- en vluchtelingenrecht

25-30
jaar

60-65
jaar

De leeftijd van geregistreerde advocaten per hoofdrechtsgebied geeft inzicht in de rechtsgebieden waar in de toekomst mogelijk een tekort aan advocaten kan ontstaan. Aan de ene kant zijn de registraties in de oudste leeftijdsklassen een mogelijke voorbode voor het wegvallen van advocaten zodra die zich uitschrijven van het tableau. Tegelijk kan een laag aantal registraties bij de jongste leeftijdsklassen wijzen op een gebrek aan aanwas van jonge advocaten. Voorbeelden hiervan zijn asiel- en vluchtelingenrecht en psychiatrisch patiëntenrecht.

The background of the entire page is a repeating pattern of small, dark blue icons of people in business suits, representing lawyers. In the top left corner, there are three horizontal bars of different colors: a dark grey bar at the top, a red bar in the middle, and a light grey bar at the bottom. All three bars have a right-pointing arrow shape at their right ends.

NEDERLANDSE ORDE VAN ADVOCATEN

DE BALIE IN BEELD 2025 is een uitgave
van de Nederlandse orde van advocaten,
februari 2025
advocatenorde.nl

Ontwerp X11 Creatie